

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः ॥
हरिः ॐ

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - चित्युपत्र

Contents

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - चित्युपक्रमाभिधानं 1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ॐ

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - चित्युपक्रमाभिधानं

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - चित्युपक्रमाभिधानं

TS 5.2.1.1

विष्णुमुखा इति विष्णु - मुखाः । वै । देवाः । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । इमान् । लोकान् ।
। अनपज्यमित्यनप - ज्यम् । अभीति । अजयन् । यत् । विष्णुक्रमानिति विष्णु-क्रमान् ।
। क्रमते । विष्णुः । एव । भूत्वा । यजमानः । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । इमान् ।
लोकान् । अनपज्यमित्यनप-ज्यम् । अभीति । जयति । विष्णोः । क्रमः । असि ।
अभिमातिहेत्यभिमाति-हा । इति । आह । गायत्री । वै । पृथिवी । त्रैष्टुभम् । अन्तरिक्षम् ।
। जागती । द्यौः । आनुष्टुभीरित्यानु - स्तुभीः । दिशः । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । एव ।
। इमान् । लोकान् । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । अभीति । जयति । प्रजापतिरिति प्रजा -
पतिः । अग्निम् । असृजत् । सः । अस्मात् । सृष्टः । 1

TS 5.2.1.2

पराङ् । ऐत् । तम् । एतया । अन्विति । ऐत् । अक्रन्दत् । इति । तया । वै । सः ।
अग्नेः । प्रियम् । धाम । अवेति । अरुन्ध । यत् । एताम् । अन्वाहेत्यनु-आह । अग्नेः ।
एव । एतया । प्रियम् । धाम । अवेति । रुन्धे । ईश्वरः । वै । एषः । पराङ् । प्रदद्य
इति प्र - दद्यः । यः । विष्णुक्रमानिति विष्णु - क्रमान् । क्रमते । चतसृभिरिति चतसृ - भिः

। एति॑ । वर्त॑ते । च॒त्वारि॑ । छ॒न्दा॑श्सि । छ॒न्दा॑श्सि । खलु॑ । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । प्रि॒याम् । ए॒व । अ॒स्य॒ । त॒नुव॑म् । अ॒भीति॑ । 2

TS 5.2.1.3

प॒र्याव॑र्त॒त इति॑ परि - आ॒व॑र्त॒ते । द॒क्षि॒णा । प॒र्याव॑र्त॒त इति॑ परि - आ॒व॑र्त॒ते । स्व॒म् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒न्वि॒ति । प॒र्याव॑र्त॒त इति॑ परि - आ॒व॑र्त॒ते । तस्मा॑त् । द॒क्षि॒णः । अ॒र्धः । आ॒त्म॒नः । वी॒र्या॑व॒त्तर॒ इति॑ वी॒र्या॑व॒त् - त॒रः । अ॒थो इति॑ । आ॒दि॒त्यस्य॑ । ए॒व । आ॒वृ॒त॒मि॒त्या॑ - वृ॒त॑म् । अ॒न्वि॒ति । प॒र्याव॑र्त॒त इति॑ परि - आ॒व॑र्त॒ते । शु॒न॒श्शे॑प॑म् । आ॒जी॒ग॒र्ति॑म् । व॒रु॒णः । अ॒गृ॒ह्णा॒त् । सः । ए॒ताम् । वा॒रु॒णी॑म् । अ॒प॒श्य॒त् । त॒या॑ । वै । सः । आ॒त्मा॒न॑म् । व॒रु॒ण॒पा॒शादि॑ति व॒रु॒ण - पा॒शा॒त् । अ॒मु॒ञ्च॒त् । व॒रु॒णः । वै । ए॒तम् । गृ॒ह्णा॒ति । यः । उ॒खाम् । प्र॒ति॒मु॒ञ्च॒त् इति॑ प्र॒ति - मु॒ञ्च॒ते॑ । उ॒दि॒ति । उ॒त्त॒म॒मि॒त्यु॒त् - त॒मम् । व॒रु॒ण॒ । पा॒शा॑म् । अ॒स्म॒त् । इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒त्मा॒न॑म् । ए॒व । ए॒त॒या॑ । 3

TS 5.2.1.4

व॒रु॒ण॒पा॒शादि॑ति व॒रु॒ण॒पा॒शा॒त् । मु॒ञ्च॒ति । एति॑ । त्वा॒ । अ॒ह॒र॒ष॒म् । इति॑ । आ॒ह॒ । एति॑ । हि । ए॒न॒म् । ह॒र॑ति । ध्रु॒वः । ति॒ष्ठ॒ । अ॒वि॒चा॒च॒लि॒रि॒त्य॒वि॑ - चा॒च॒लिः । इति॑ । आ॒ह॒ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑ प्र॒ति - स्थि॒त्यै॑ । वि॒शः । त्वा॒ । सर्वाः॑ । वा॒ञ्छ॒न्तु॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । वि॒शा । ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । अ॒स्मि॒न् । रा॒ष्ट्र॒म् । अधी॑ति॑ । श्र॒य॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । रा॒ष्ट्र॒म् । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । ध्रु॒वम् । अ॒कः॑ । य॒म् । का॒म॒ये॑त् । रा॒ष्ट्र॒म् । स्या॒त् । इति॑ । त॒म् । म॒न॑सा । ध्या॒ये॑त् । रा॒ष्ट्र॒म् । ए॒व । भ॒व॒ति॑ । 4

TS 5.2.1.5

अ॒ग्ने॑ । बृ॒ह॒न् । उ॒ष॒सा॑म् । ऊ॒र्ध्वः॑ । अ॒स्था॒त् । इति॑ । आ॒ह॒ । अ॒ग्र॑म् । ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मा॒ना॒ना॑म् । क॒रो॒ति॑ । नि॒र्ज॒ग्मि॒वानि॑ति॑ निः-ज॒ग्मि॒वान् । त॒म॑सः । इति॑ । आ॒ह॒ । त॒मः॑ ।

ए॒व । अ॒स्मात् । अ॒पेति॑ । ह॒न्ति । ज्योति॑षा । ए॒ति । अ॒गात् । इति॑ । आ॒ह । ज्योति॑ः ।
 । ए॒व । अ॒स्मिन् । दु॒धाति॑ । च॒तसृ॑भिरिति॑ च॒तसृ॑ - भिः । सा॒दु॒यति॑ । च॒त्वारि॑ । छ॒न्दा॑ऽसि ।
 । छ॒न्दो॑भिरिति॑ छ॒न्दः - भिः । ए॒व । अति॑च्छ॒न्दसे॒त्यति॑ - छ॒न्दसा॑ । उ॒त्त॒मये॒त्युत् - त॒मया॑ ।
 । वर्ष्म॑ । वै । ए॒षा । छ॒न्द॑साम् । यत् । अति॑च्छ॒न्दा इत्य॑ति - छ॒न्दाः । वर्ष्म॑ । ए॒व ।
 ए॒नम् । स॒माना॑नाम् । क॒रोति॑ । स॒द्वृ॒तीति॑ सत् - व॒ती । 5

TS 5.2.1.6

भ॒वति॑ । स॒त्त्वमि॑ति सत् - त्वम् । ए॒व । ए॒नम् । ग॒म॒यति॑ । वा॒थ्स॒प्रेणे॑ति वा॒थ्स - प्रेण॑ ।
 उ॒पेति॑ । तिष्ठ॑ते । ए॒तेन॑ । वै । व॒थ्स॒प्रीरि॑ति व॒थ्स - प्रीः । भा॒ल॒न्दुनः॑ । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् ।
 धाम॑ । अ॒वेति॑ । अ॒रु॒न्ध । अ॒ग्नेः । ए॒व । ए॒तेन॑ । प्रि॒यम् । धाम॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
 ए॒का॒दु॒शम् । भ॒वति॑ । ए॒क॒धे॒त्येक॑ - धा । ए॒व । यज॑माने । वी॒र्य॑म् । दु॒धाति॑ । स्तो॒मेन॑ ।
 वै । दे॒वाः । अ॒स्मिन् । लो॒के । आ॒र्ध्व॒वन् । छ॒न्दो॑भिरिति॑ छ॒न्दः - भिः । अ॒मुष्मि॑न् ।
 स्तोम॑स्य । इ॒व । ख॒लु । वै । ए॒तत् । रू॒पम् । यत् । वा॒थ्स॒प्रमि॑ति वा॒थ्स-प्रम् । यत् ।
 वा॒थ्स॒प्रेणे॑ति वा॒थ्स-प्रेण॑ । उ॒प॒तिष्ठ॑त् इत्यु॒प-तिष्ठ॑ते । 6

TS 5.2.1.7

इ॒मम् । ए॒व । तेन॑ । लो॒कम् । अ॒भीति॑ । ज॒यति॑ । यत् । वि॒ष्णु॒क्रमा॑निति॑ वि॒ष्णु - क्र॒मान् ।
 । क्र॒म॑ते । अ॒मुम् । ए॒व । तैः । लो॒कम् । अ॒भीति॑ । ज॒यति॑ । पू॒र्वेद्युः॑ । प्रेति॑ । क्रा॒मति॑ ।
 । उ॒त्त॒रेद्युः॑ । उ॒पेति॑ । तिष्ठ॑ते । तस्मा॑त् । यो॒गे । अ॒न्यासा॑म् । प्र॒जाना॑मिति॑ प्र - जाना॑म् ।
 मनः॑ । क्षे॒मै । अ॒न्यासा॑म् । तस्मा॑त् । या॒या॒वरः॑ । क्षे॒म्यस्य॑ । ई॒शे । तस्मा॑त् । या॒या॒वरः॑ ।
 । क्षे॒म्यम् । अ॒द्व्यव॑स्यतीत्य॒धि - अव॑स्यति । मु॒ष्टी इति॑ । क॒रोति॑ । वाच॑म् । य॒च्छति॑ ।
 य॒ज्ञस्य॑ । धृ॒त्यै ॥ 7

(सृष्टोऽ - (1) भ्ये - तया - भवति - सद्वत्यु - पतिष्ठते - द्विचत्वारिंशच्च) (A1)

TS 5.2.2.1

अन्नपत् इत्यन्न - पत्ते । अन्नस्य । नः । देहि । इति । आह । अग्निः । वै । अन्नपतिरित्यन्न - पतिः । सः । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेति । यच्छति । अनुमीवस्य । शुष्मिणः । इति । आह । अयक्ष्मस्य । इति । वाव । एतत् । आह । प्रेति । प्रदातारमिति प्र - दातारम् । तारिषः । ऊर्जम् । नः । धेहि । द्विपद इति द्वि - पदे । चतुष्पद इति चतुः - पदे । इति । आह । आशिषमित्या - शिषम् । एव । एताम् । एति । शास्ते । उदिति । उ । त्वा । विश्वे । देवाः । इति । आह । प्राणा इति प्र-अनाः । वै । विश्वे । देवाः । 8

TS 5.2.2.2

प्राणैरिति प्र - अनैः । एव । एनम् । उदिति । यच्छते । अग्ने । भरन्तु । चित्तिभिरिति चित्ति - भिः । इति । आह । यस्मै । एव । एनम् । चित्ताय । उद्यच्छत इत्युत् - यच्छते । तेन । एव । एनम् । समिति । अर्द्धयति । चतसृभिरिति चतसृ - भिः । एति । सादयति । चत्वारि । छन्दांसि । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । एव । अतिच्छन्दसेत्यति - छन्दसा । उत्तमयेत्युत् - तमया । वर्षम् । वै । एषा । छन्दसाम् । यत् । अतिच्छन्दा इत्यति - छन्दाः । वर्षम् । एव । एनम् । समानानाम् । करोति । सद्धतीति सत् - वती । भवति । सुत्वमिति सत्-त्वम् । एव । एनम् । गमयति । प्रेति । इत् । अग्ने । ज्योतिष्मान् । 9

TS 5.2.2.3

याहि । इति । आह । ज्योतिः । एव । अस्मिन् । दुधाति । तनुवा । वै । एषः । हिनस्ति । यम् । हिनस्ति । मा । हिंसीः । तनुवा । प्रजा इति प्र - जाः । इति । आह । प्रजाभ्य इति प्र - जाभ्यः । एव । एनम् । शमयति । रक्षांसि । वै । एतत् । यज्ञम् । सचन्ते । यत् । अनः । उथ्सर्जतीत्युत्-सर्जति । अक्रन्दत् । इति । अन्विति । आह । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप - हत्यै । अनसा । वहन्ति । अपचितिमित्यप - चितिम् । एव । अस्मिन् । दुधाति

। तस्मात् । अनुस्वी । च । रथी । च । अतिथीनाम् । अपचिततमावित्यपचित - तमौ । 10

TS 5.2.2.4

अपचितिमानित्यपचिति - मान् । भवति । यः । एवम् । वेदं । समिधेति सं - इधौ । अग्निम् । दुवस्यत् । इति । घृतानुषिक्तमिति घृत - अनुषिक्तम् । अवसित् इत्यव - सिते । समिधमिति सं - इधम् । एति । दधाति । यथा । अतिथये । आगतायेत्या - गताय । सर्पिष्वत् । आतिथ्यम् । क्रियते । तादृक् । एव । तत् । गायत्रिया । ब्राह्मणस्य । गायत्रः । हि । ब्राह्मणः । त्रिष्टुभौ । राजन्यस्य । त्रैष्टुभः । हि । राजन्यः । अप्सिस्वत्यप्-सु । भस्म । प्रेति । वेशयति । अप्सुयोनिरित्यप्सु - योनिः । वै । अग्निः । स्वाम् । एव । एनम् । योनिम् । गमयति । तिसृभिरिति तिसृ-भिः । प्रेति । वेशयति । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । वै । 11

TS 5.2.2.5

अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तम् । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । गमयति । परेति । वै । एषः । अग्निम् । वपति । यः । अप्सिस्वत्यप् - सु । भस्म । प्रवेशयतीति प्र - वेशयति । ज्योतिष्मतीभ्याम् । अवेति । दधाति । ज्योतिः । एव । अस्मिन् । दधाति । द्वाभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । परेति । वै । एषः । प्रजामिति प्र - जाम् । पशून् । वपति । यः । अप्सिस्वत्यप् - सु । भस्म । प्रवेशयतीति प्र - वेशयति । पुनः । ऊर्जा । सह । रय्या । इति । पुनः । उदैतीत्युत् - ऐति । प्रजामिति प्र - जाम् । एव । पशून् । आत्मन् । धत्ते । पुनः । त्वा । आदित्याः । 12

TS 5.2.2.6

रुद्राः । वसवः । समिति । इन्धताम् । इति । आह । एताः । वै । एतम् । देवताः । अग्रे । समिति । ऐन्धत् । तामिः । एव । एनम् । समिति । इन्धे । बोध । सः । बोधि । इति । उपेति । तिष्ठते । बोधयति । एव । एनम् । तस्मात् । सुप्त्वा । प्रजा इति प्र

- जाः । प्रेतिं । बुद्धयन्ते । यथास्थानमिति यथा - स्थानम् । उपेतिं । तिष्ठते । तस्मात् । यथास्थानमिति यथा - स्थानम् । पशवः । पुनः । एत्येत्या - इत्यं । उपेतिं । तिष्ठन्ते ॥ 13

(वै विश्वे देवा - ज्योतिष्मा - नपचिततमौ - त्रिवृद्धा - आदित्या - द्विचत्वारिंशच्च) (A2)

TS 5.2.3.1

यावती । वै । पृथिवी । तस्यै । यमः । आधिपत्यमित्याधि - पत्यम् । परीतिं । इयाय । यः । वै । यमम् । देवयजनमिति देव - यजनम् । अस्याः । अनिर्याच्येत्यनिः - याच्य । अग्निम् । चिनुते । यमायं । एनम् । सः । चिनुते । अपेतिं । इत् । इति । अद्ध्यवसाययतीत्यधि - अवसाययति । यमम् । एव । देवयजनमिति देव-यजनम् । अस्यै । निर्याच्येति निः - याच्यं । आत्मनै । अग्निम् । चिनुते । इष्वग्रेणेतीषु - अग्रेण । वै । अस्याः । अनामृतमित्यना - मृतम् । इच्छन्तः । न । अविन्दुन् । ते । देवाः । एतत् । यजुः । अपश्यन् । अपेतिं । इत् । इति । यत् । एतेन । अद्ध्यवसाययतीत्यधि - अवसाययति । 14

TS 5.2.3.2

अनामृत इत्यना - मृते । एव । अग्निम् । चिनुते । उदितिं । हन्ति । यत् । एव । अस्याः । अमेद्ध्यम् । तत् । अपेतिं । हन्ति । अपः । अवेतिं । उक्षति । शान्त्यै । सिकताः । नीतिं । वपति । एतत् । वै । अग्नेः । वैश्वानरस्यं । रूपम् । रूपेण । एव । वैश्वानरम् । अवेतिं । रुन्धे । ऊषान् । नीतिं । वपति । पुष्टिः । वै । एषा । प्रजननमिति प्र - जननम् । यत् । ऊषाः । पुष्ट्याम् । एव । प्रजनन इति प्र - जनने । अग्निम् । चिनुते । अथो इति । सज्ज्ञान इति सं - ज्ञानै । एव । सज्ज्ञानमिति सं-ज्ञानम् । हि । एतत् । 15

TS 5.2.3.3

पशूनाम् । यत् । ऊषाः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । सह । आस्ताम् । ते इति ।

वि॒य॒ती इति॑ वि - य॒ती । अ॒ब्रू॒ताम् । अस्तु॑ । ए॒व । नौ । स॒ह । य॒ज्ञि॒यम् । इति॑ । यत् । अ॒मु॒ष्याः । य॒ज्ञि॒यम् । आसीत् । तत् । अ॒स्याम् । अ॒दु॒धात् । ते । ऊ॒षाः । अ॒भ॒व॒न् । यत् । अ॒स्याः । य॒ज्ञि॒यम् । आसीत् । तत् । अ॒मु॒ष्याम् । अ॒दु॒धात् । तत् । अ॒दः । च॒न्द्रम॑सि । कृ॒ष्णम् । ऊ॒षान् । नि॒व॒प॒न्नि॒ति नि॒व॒प॒न् । अ॒दः । ध्या॒येत् । द्यावा॑पृ॒थि॒व्यो॒रिति॑ द्यावा॑ - पृ॒थि॒व्योः । ए॒व । य॒ज्ञि॒ये । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । अ॒यम् । सः । अ॒ग्निः । इति॑ । वि॒श्वामि॑त्र॒स्येति॑ वि॒श्व - मि॒त्र॒स्य॒ । 16

TS 5.2.3.4

सू॒क्तमि॑ति॒ सु - उ॒क्तम् । भ॒व॒ति । ए॒तेन॑ । वै । वि॒श्वामि॑त्र॒ इति॑ वि॒श्व - मि॒त्रः । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धाम॑ । अ॒वेति॑ । अ॒रु॒न्ध॒ । अ॒ग्नेः । ए॒व । ए॒तेन॑ । प्रि॒यम् । धाम॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः - भिः । वै । दे॒वाः । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सु॒वः - गम् । लो॒कम् । आ॒य॒न् । च॒त॑स्रः । प्रा॒चीः । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॒ । च॒त्वा॒रि॑ । छ॒न्दा॑सि । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः - भिः । ए॒व । तत् । य॒ज॑मानः । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सु॒वः - गम् । लो॒कम् । ए॒ति॒ । तेषा॑म् । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सु॒वः - गम् । लो॒कम् । य॒ताम् । दि॒शः । स॒मि॒ति॒ । अ॒व्ली॒यन्त॑ । ते । द्वे इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । स॒मीची॑ इति॑ । उ॒पेति॑ । अ॒दु॒ध॒त् । द्वे इति॑ । 17

TS 5.2.3.5

प॒श्चात् । स॒मीची॑ इति॑ । ताभिः॑ । वै । ते । दि॒शः । अ॒दृ॒ह॒न् । यत् । द्वे इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । स॒मीची॑ इति॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प - द॒धा॒ति॒ । द्वे इति॑ । प॒श्चात् । स॒मीची॑ इति॑ । दि॒शाम् । वि॒धृ॒त्या इति॑ वि॒धृ॒त्यै । अथो॑ इति॑ । प॒श॒वः । वै । छ॒न्दा॑सि । प॒शून् । ए॒व । अ॒स्मै । स॒मीचः॑ । दु॒धा॒ति॒ । अ॒ष्टौ । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॒ । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा-अ॒क्षरा॑ । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्रः । अ॒ग्निः । या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तम् । चि॒नु॒ते । अ॒ष्टौ । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॒ । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा-अ॒क्षरा॑ । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्री । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सु॒वः - गम् । लो॒कम् । अ॒ञ्ज॑सा । वे॒द॒ । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । 18

TS 5.2.3.6

प्रज्ञा॑त्या इति प्र - ज्ञा॒त्यै । त्रयो॑दशेति त्रयः - दश । लो॒क॒पृ॒णा इति लोकं - पृ॒णाः । उपेति॑
 । दुधा॑ति । एक॑वि॒शति॑रित्येकं - वि॒शतिः । समि॑ति । प॒द्यन्ते । प्रति॑ष्ठेति प्रति - स्था ।
 वै । एक॑वि॒श इत्येकं - वि॒शः । प्रति॑ष्ठेति प्रति - स्था । गार्ह॑पत्य इति गार्ह॑ - पत्यः
 । एक॑वि॒शस्ये॑त्येकं - वि॒शस्य॑ । ए॒व । प्रति॑ष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गार्ह॑पत्यमिति गार्ह॑ -
 पत्यम् । अनु॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑ति । प्रती॑ति । अ॒ग्निम् । चि॒क्या॒नः । तिष्ठ॑ति । यः । ए॒वम्
 । वेद॑ । पञ्च॑चितीकमिति पञ्च॑-चितीकम् । चि॒न्वी॒त । प्रथ॑मम् । चि॒न्वा॒नः । पा॒ङ्कः । य॒ज्ञः ।
 पा॒ङ्गाः । प॒शवः॑ । यु॒ग्म् । ए॒व । प॒शून् । अवे॑ति । रु॒न्धे । त्रि॑चितीकमिति त्रि - चितीकम्
 । चि॒न्वी॒त । द्वि॒तीय॑म् । चि॒न्वा॒नः । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । 19

TS 5.2.3.7

प्रती॑ति । तिष्ठ॑ति । एक॑चितीकमित्येकं - चितीकम् । चि॒न्वी॒त । तृती॑यम् । चि॒न्वा॒नः ।
 एक॑धेत्येकं - धा । वै । सु॒वर्ग॑ इति सुवः - गः । लो॒कः । एक॑वृतेत्येकं - वृता॑ । ए॒व ।
 सु॒वर्ग॑मिति सुवः - गम् । लो॒कम् । ए॒ति । पुरी॑षेण । अ॒भीति॑ । ऊ॒हति॑ । तस्मा॑त् । मा॒सेन॑
 । अ॒स्थि॑ । छ॒न्नम् । न । दु॒श्चर्मे॑ति दुः - चर्मा॑ । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वेद॑ । पञ्च॑ ।
 चि॒तयः॑ । भ॒वन्ति॑ । प॒ञ्चभि॑रिति पञ्च - भिः । पुरी॑षैः । अ॒भीति॑ । ऊ॒हति॑ । दश॑ । समि॑ति
 । प॒द्यन्ते । दशा॑क्षरेति दश - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि-राट् । अ॒न्नम् । वि॒राडिति॑ वि - राट् ।
 वि॒राजी॑ति वि - राजि॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑ इत्यन्न - अद्यै॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑ति ॥ 20

(अ॒ध्यव॑सा॒यय॑ति - ह्येत - द्वि॒श्वामि॑त्रस्या - दधत् द्वे - लो॒कस्य॑ - लो॒केषु॑ -स॒प्तच॑त्वारि॒ंशच्च)
 (A3)

TS 5.2.4.1

वीतिं । वै । एतौ । द्विषाते इति । यः । च । पुरा । अग्निः । यः । च । उखायाम् ।
 । समितिं । इतम् । इति । चतसृभिरिति चतसृ-भिः । सम् । नीतिं । वृप्ति । चत्वारिं ।
 छन्दांसि । छन्दांसि । खलु । वै । अग्नेः । प्रिया । तनूः । प्रियया । एव । एनौ ।
 तनुवा । समितिं । शास्ति । समितिं । इतम् । इति । आह । तस्मात् । ब्रह्मणा । क्षत्रम् ।
 । समितिं । एति । यत् । सन्युप्येति सं - न्युप्यं । विहरतीति वि - हरति । तस्मात् ।
 ब्रह्मणा । क्षत्रम् । वीतिं । एति । ऋतुभिरित्यृतु - भिः । 21

TS 5.2.4.2

वै । एतम् । दीक्षयन्ति । सः । ऋतुभिरित्यृतु - भिः । एव । विमुच्य इति वि - मुच्यः ।
 माता । इव । पुत्रम् । पृथिवी । पुरीष्यम् । इति । आह । ऋतुभिरित्यृतु - भिः । एव ।
 एनम् । दीक्षयित्वा । ऋतुभिरित्यृतु-भिः । वीतिं । मुञ्चति । वैश्वानर्या । शिष्यम् । एति ।
 दत्ते । स्वदयति । एव । एनत् । नैरुऋतीरिति नैः-ऋतीः । कृष्णाः । तिस्रः । तुषपक्वा
 इति तुष - पक्वाः । भवन्ति । निरुऋत्या इति निः - ऋत्यै । वै । एतत् । भागधेयमिति
 भाग - धेयम् । यत् । तुषाः । निरुऋत्या इति निः-ऋत्यै । रूपम् । कृष्णम् । रूपेण ।
 एव । निरुऋतिमिति निः - ऋतिम् । निरवदयत् इति निः - अवदयते । इमाम् । दिशम् ।
 यन्ति । एषा । 22

TS 5.2.4.3

वै । निरुऋत्या इति निः - ऋत्यै । दिक् । स्वायाम् । एव । दिशि । निरुऋतिमिति निः -
 ऋतिम् । निरवदयत् इति निः - अवदयते । स्वकृत इति स्व - कृते । इरिणे । उपेति । दुधाति
 । प्रदुर इति प्र - दुरे । वा । एतत् । वै । निरुऋत्या इति निः - ऋत्याः । आयतनमित्या -
 यतनम् । स्वे । एव । आयतन इत्या - यतने । निरुऋतिमिति निः - ऋतिम् । निरवदयत् इति
 निः - अवदयते । शिष्यम् । अभि । उपेति । दुधाति । नैरुऋत इति नैः - ऋतः । वै । पाशः
 । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । एनम् । निरुऋतिपाशादिति निरुऋति - पाशात् । मुञ्चति ।
 तिस्रः । उपेति । दुधाति । त्रेधाविहित इति त्रेधा - विहितः । वै । पुरुषः । यावान् । एव ।

पुरुषः । तस्मात् । निरुऋतिमिति निः - ऋतिम् । अवेति । यजते । पराचीः । उपेति । 23

TS 5.2.4.4

दुधाति । पराचीम् । एव । अस्मात् । निरुऋतिमिति निः - ऋतिम् । प्रेति । नुदते । अप्रतीक्षमित्यप्रति - ईक्षम् । एति । यन्ति । निरुऋत्या इति निः - ऋत्याः । अन्तरहित्या इत्यन्तः - हित्यै । मार्जयित्वा । उपेति । तिष्ठन्ते । मेद्व्यत्वायेति मेद्व्य - त्वाय । गारुहपत्यमिति गारुह - पत्यम् । उपेति । तिष्ठन्ते । निरुऋतिलोक इति निरुऋति - लोके । एव । चरित्वा । पूताः । देवलोकमिति देव - लोकम् । उपावर्तन्त इत्युप - आवर्तन्ते । एकया । उपेति । तिष्ठन्ते । एकधेत्येक - धा । एव । यजमाने । वीर्यम् । दुधति । निवेशन इति नि-वेशनः । सङ्गमन इति सं- गमनः । वसूनाम् । इति । आह । प्रजेति प्र - जा । वै । पशवः । वसु । प्रजयेति प्र - जया । एव । एनम् । पशुभिरिति पशु - भिः । समिति । अर्धयन्ति ॥ 24

(ऋतुभि - रेषा- पराचीरुपा - ष्टाचत्वारिंशच्च) (A4)

TS 5.2.5.1

पुरुषमात्रेणेति पुरुष - मात्रेण । वीति । मिमीते । यज्ञेन । वै । पुरुषः । सम्मित इति सं - मितः । यज्ञपुरुषेति यज्ञ-पुरुषा । एव । एनम् । वीति । मिमीते । यावान् । पुरुषः । ऊर्ध्वबाहुरित्युर्ध्व-बाहुः । तावान् । भवति । एतावत् । वै । पुरुषे । वीर्यम् । वीर्येण । एव । एनम् । वीति । मिमीते । पक्षी । भवति । न । हि । अपक्षः । पतितुम् । अरुहति । अरुत्तिना । पक्षौ । द्राघीयांसौ । भवतः । तस्मात् । पक्षप्रवयासीति पक्ष - प्रवयासि । वयांसि । व्याममात्राविति व्याम - मात्रौ । पक्षौ । च । पुच्छम् । च । भवति । एतावत् । वै । पुरुषे । वीर्यम् । 25

TS 5.2.5.2

वीर्यसम्मि॒त॒ इति॑ वी॒र्य॑ - सम्मि॒तः । वेणु॑ना । वी॒तिं । मि॒मी॒ते । आ॒ग्ने॒यः । वै । वेणुः॑ ।
 स॒यो॒नि॒त्वा॒येति॑ स॒यो॒नि॒ - त्वा॒यं । यजु॑षा । यु॒न॒क्ति॒ । यजु॑षा । कृ॒ष॒ति॒ । व्यावृ॑त्त्या॒ इति॑ वि -
 आवृ॑त्त्यै । ष॒ङ्ग॒वे॒नेति॑ षट् - ग॒वे॒नं । कृ॒ष॒ति॒ । षट् । वै । ऋ॒त॒वः । ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यु॒तु - भिः॑ ।
 ए॒व । ए॒न॒म् । कृ॒ष॒ति॒ । यत् । द्वा॒द॒श॒ग॒वे॒नेति॑ द्वा॒द॒श - ग॒वे॒नं । स॒व॒थ्स॒रे॒णेति॑ सं - व॒थ्स॒रे॒णं
 । ए॒व । इ॒य॒म् । वै । अ॒ग्नेः॑ । अ॒ति॒दा॒हा॒दि॒त्य॑ति॒ - दा॒हात् । अ॒भि॒भे॒त् । सा । ए॒तत् ।
 द्वि॒गु॒ण॒मि॒तिं द्वि॒ - गु॒ण॒म् । अ॒प॒श्य॒त् । कृ॒ष्ट॒म् । च॒ । अ॒कृ॒ष्ट॒म् । च॒ । त॒तः॑ । वै । इ॒माम्
 । न । अ॒ती॒तिं । अ॒दु॒ह॒त् । यत् । कृ॒ष्ट॒म् । च॒ । अ॒कृ॒ष्ट॒म् । च॒ । 26

TS 5.2.5.3

भ॒व॒न्ति॑ । अ॒स्याः॑ । अ॒न॒ति॒दा॒हा॒ये॒त्य॒न॒ति॑ - दा॒हा॒य॒ । द्वि॒गु॒ण॒मि॒तिं द्वि॒ - गु॒ण॒म् । तु । वै
 । अ॒ग्नि॒म् । उ॒द्य॑न्तु॒मि॒त्यु॒त॒य॒न्तु॒म् । अ॒रु॒ह॒ति॒ । इति॑ । आ॒हुः । यत् । कृ॒ष्ट॒म् । च॒ ।
 अ॒कृ॒ष्ट॒म् । च॒ । भ॒व॒न्ति॑ । अ॒ग्नेः॑ । उ॒द्य॑त्या॒ इ॒त्यु॒त॒ - य॒त्यै॑ । ए॒ता॒व॒न्तः॑ । वै । प॒श॒वः॑
 । द्वि॒पा॒दु॒ इति॑ द्वि॒ - पा॒दः॑ । च॒ । च॒तु॑ष्पा॒दु॒ इति॑ च॒तुः॑ - पा॒दः॑ । च॒ । ता॒न् । यत्
 । प्रा॒चः॑ । उ॒थ्सृ॑जे॒दि॒त्यु॒त॒ - सृ॑जेत् । रु॒द्रा॒यं । अ॒पी॒तिं । दु॒द्ध॒या॒त् । यत् । दु॒क्षि॒णा ।
 पि॒तृ॒भ्य॒ इति॑ पि॒तृ - भ्यः॑ । नी॒तिं । ध्रु॒वे॒त् । यत् । प्र॒ती॒चः॑ । र॒क्षा॒श॒सि॑ । ह॒न्युः॑ । उ॒दी॒चः॑
 । उ॒दि॒तिं । सृ॒ज॒ति॒ । ए॒षा । वै । दे॒व॒म॒नु॒ष्या॒णा॒मि॒तिं दे॒व - म॒नु॒ष्या॒णा॒म् । शा॒न्ता । दिक् । 27

TS 5.2.5.4

ता॒म् । ए॒व । ए॒ना॒न् । अ॒नु॑ । उ॒दि॒तिं । सृ॒ज॒ति॒ । अ॒थो॒ इति॑ । ख॒लु॑ । इ॒माम् । दि॒श॑म् ।
 उ॒दि॒तिं । सृ॒ज॒ति॒ । अ॒सौ । वै । आ॒दि॒त्यः॑ । प्रा॒ण॒ इति॑ प्र - अ॒नः॑ । प्रा॒ण॒मि॒तिं प्र - अ॒न॒म्
 । ए॒व । ए॒ना॒न् । अ॒नु॑ । उ॒दि॒तिं । सृ॒ज॒ति॒ । दु॒क्षि॒णा । प॒र्या॒व॒र्त॒न्त॒ इति॑ परि - आ॒व॒र्त॒न्ते॑ ।
 स्व॒म् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒न्वि॒तिं । प॒र्या॒व॒र्त॒न्त॒ इति॑ परि - आ॒व॒र्त॒न्ते॑ । तस्मा॑त् । द॒क्षि॒णः॑ ।
 अ॒र्धः॑ । आ॒त्म॒नः॑ । वी॒र्या॑व॒त्त॒र॒ इति॑ वी॒र्या॑व॒त् - त॒रः॑ । अ॒थो॒ इति॑ । आ॒दि॒त्य॒स्य॑ । ए॒व ।

आवृ॒तमि॒त्या - वृ॒तम् । अ॒न्वि॒ति । पु॒र्याव॑र्तन्त॒ इति॑ परि॒-आव॑र्तन्ते । तस्मा॑त् । परा॑ञ्चः । पु॒शवः॑ । वी॒ति । ति॒ष्ठन्ते । प्र॒त्यञ्चः॑ । ए॒ति । वर्त॑न्ते । ति॒स्रस्ति॑स्र॒ इति॑ ति॒स्रः - ति॒स्रः । सी॒ताः । 28

TS 5.2.5.5

कृ॒ष॒ति । त्रि॒वृ॒तमि॒ति त्रि॑ - वृ॒तम् । ए॒व । य॒ज्ञमु॒ख इति॑ य॒ज्ञ-मु॒खे । वी॒ति । या॒त॒य॒ति । ओष॑धीः । व॒प॒ति । ब्र॒ह्म॑णा । अ॒न्नम् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । अ॒र्के । अ॒र्कः । ची॒य॒ते । च॒तुर्द॑शभि॒रिति॑ च॒तुर्द॑श - भिः । व॒प॒ति । स॒प्त । ग्रा॒म्याः । ओष॑धयः । स॒प्त । आ॒र॒ण्याः । उ॒भया॑षाम् । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॒द्ध्यै । अ॒न्नस्या॑न्नस्येत्य॒न्नस्य॑ - अ॒न्नस्य॑ । व॒प॒ति । अ॒न्नस्या॑न्नस्येत्य॒न्नस्य॑ - अ॒न्नस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॒द्ध्यै । कृ॒ष्टे । व॒प॒ति । कृ॒ष्टे । हि । ओष॑धयः । प्र॒ति॒ति॒ष्ठन्ती॑ति॒ प्रति॒-ति॒ष्ठन्ति॑ । अ॒नुसी॑तमि॒त्यनु॑ - सी॒तम् । व॒प॒ति । प्र॒जा॑त्या इति॒ प्र - जा॑त्यै । द्वा॒द॒श॒स्वि॒ति॒ द्वा॒द॒श - सु॑ । सी॒ता॑सु । व॒प॒ति । द्वा॒द॒श । मा॒साः । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रः । स॒व॒त्स॒रेणे॑ति॒ सं - व॒त्स॒रेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒न्नम् । प॒च॒ति । यत् । अ॒ग्नि॒चि॒दि॒त्यग्नि॑ - चि॒त् । 29

TS 5.2.5.6

अ॒न॒वरु॑द्धस्येत्य॒न॒व-रु॑द्धस्य॒ । अ॒श्नी॒यात् । अ॒वरु॑द्धेनेत्य॒व - रु॑द्धेन॒ । वी॒ति । ऋ॒द्धये॑त् । ये । व॒न॒स्प॒तीना॑म् । फ॒ल॒ग्र॒ह॒य इति॑ फ॒ल-ग्र॒ह॒यः । तान् । इ॒ध्मे । अ॒पि । प्रे॒ति । उ॒क्षे॑त् । अ॒न॒वरु॑द्धस्येत्य॒न॒व-रु॑द्धस्य॒ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॑द्ध्यै । दि॒ग्भ्य॑ इति॒ दिक् - भ्यः॑ । लो॒ष्टान् । स॒मि॒ति । अ॒स्य॒ति । दि॒शाम् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒वरु॑द्धयेत्य॒व-रु॑द्ध्य॒ । दि॒शाम् । वी॒र्य॑म् । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । यम् । द्वि॒ष्यात् । यत्र॑ । सः । स्यात् । तस्यै॑ । दि॒शः । लो॒ष्टम् । ए॒ति । ह॒रे॒त् । इ॒ष॑म् । ऊ॒र्ज॑म् । अ॒हम् । इ॒तः । ए॒ति । दु॒दे । इति॑ । इ॒ष॑म् । ए॒व । ऊ॒र्ज॑म् । तस्यै॑ । दि॒शः । अ॒वे॒ति ( ) । रु॒न्धे । क्षो॒धुकः॑ । भ॒व॒ति । यः । तस्यै॑म् । दि॒शि । भ॒व॒ति । उ॒त्तर॑वे॒दिमि॒त्युत्तर॑ - वे॒दिम् । उ॒पे॒ति । व॒प॒ति । उ॒त्तर॑वे॒द्यामि॒त्युत्तर॑ - वे॒द्याम् । हि । अ॒ग्निः । ची॒य॒ते । अ॒थो इति॑ । पु॒शवः॑ । वै । उ॒त्तर॑वे॒दिरि॒त्युत्तर॑ - वे॒दिः । पु॒शून् । ए॒व । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । अ॒थो इति॑ । य॒ज्ञप॑रुष॒ इति॑ य॒ज्ञ - प॑रुषः । अ॒न॒न्तरि॑त्या इत्य॒न॒न्तः - इ॒त्यै ॥ 30

(च भवत्येतावद्वै पुरुषे वीर्यं - यत्कृष्टञ्चाऽकृष्टञ्च - दिख्- सीतां - अग्निचि - दव - पञ्चविंशतिश्च)
(A5)

TS 5.2.6.1

अग्ने॑ । तव॑ । श्रवः॑ । वयः॑ । इति॑ । सिक॑ताः । नीति॑ । व॒प॒ति । ए॒तत् । वै ।
अ॒ग्नेः । वै॒श्वान॒रस्य॑ । सू॒क्तमि॑ति सु - उ॒क्तम् । सू॒क्तेने॑ति सु - उ॒क्तेन॑ । ए॒व । वै॒श्वान॒रम् ।
अवे॑ति । रु॒न्धे । ष॒ड्भिरि॑ति षट् - भिः । नीति॑ । व॒प॒ति । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ । स॒व॒त्स॒र
इति॑ सं - व॒त्स॒रः । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं - व॒त्स॒रः । अ॒ग्निः । वै॒श्वान॒रः । सा॒क्षादि॑ति स -
अ॒क्षात् । ए॒व । वै॒श्वान॒रम् । अवे॑ति । रु॒न्धे । स॒मु॒द्रम् । वै । ना॒म । ए॒तत् । छ॒न्दः ।
स॒मु॒द्रम् । अ॒न्वि॑ति । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्रेति॑ । जा॒य॒न्ते । यत् । ए॒तेन॑ । सिक॑ताः
। नि॒व॒प॒तीति॑ नि - व॒प॒ति । प्र॒जाना॑मि॒ति प्र - जाना॑म् । प्र॒जन॑नायेति॑ प्र - ज॒न॑नाय । इन्द्रः॑ । 31

TS 5.2.6.2

वृ॒त्राय॑ । वज्र॑म् । प्रेति॑ । अ॒ह॒र॒त् । सः । त्रे॒धा । वी॒ति । अ॒भ॒व॒त् । स्फ॒यः । तृ॒तीय॑म् ।
रथः॑ । तृ॒तीय॑म् । यू॒पः । तृ॒तीय॑म् । ये । अ॒न्त॒श्श॒रा इत्य॑न्तः-श॒राः । अ॒शीर्य॑न्त । ताः ।
श॒र्कराः॑ । अ॒भ॒व॒न् । तत् । श॒र्करा॑णाम् । श॒र्कर॑त्वमि॒ति श॒र्कर॑ - त्वम् । वज्रः॑ । वै । श॒र्कराः॑
। प॒शुः । अ॒ग्निः । यत् । श॒र्करा॑भिः । अ॒ग्निम् । प॒रिमि॑नोतीति॑ परि - मि॒नोति॑ । वज्रेण॑ ।
ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णा॒ति । तस्मा॑त् । वज्रेण॑ । प॒शवः॑ । परि॑गृही॒ता इति॑
परि॑ - गृही॒ताः । तस्मा॑त् । स्थे॒यान् । अ॒स्थे॒यसः॑ । न । उ॒पेति॑ । ह॒र॒ते । त्रि॒स॒प्ताभि॑रिति॑ त्रि
- स॒प्ताभिः॑ । प॒शुका॑म॒स्येति॑ प॒शु - का॒म॒स्य॑ । 32

TS 5.2.6.3

प॒रीति॑ । मि॒नु॒या॒त् । स॒प्त । वै । शी॒रू॒ष॒ण्याः॑ । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः

। प॒शवः । प्रा॒णैरिति॑ प्र - अ॒नैः । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । अवे॑ति । रु॒न्धे । त्रि॒ण॒वाभि॑रिति॑
त्रि - न॒वाभिः । भ्रातृ॑व्यवत् इति॑ भ्रातृ॑व्य - व॒त् । त्रि॒वृ॒तमि॑ति॑ त्रि - वृ॒तम् । ए॒व । व॒ज्रम्
। स॒भृ॒त्येति॑ सं - भृ॒त्य । भ्रातृ॑व्याय । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । स्तृ॒त्यै । अप॑रिमिताभिरित्यप॑रि -
मि॒ताभिः । परी॑ति । मि॒नुया॑त् । अप॑रिमितस्येत्यप॑रि - मि॒तस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्यव॑रु॒द्ध्यै ।
यम् । का॒मये॑त् । अ॒प॒शुः । स्या॑त् । इति॑ । अप॑रिमित्येत्यप॑रि - मि॒त्य । तस्य॑ । शर्क॑राः
। सि॒क॒ताः । वी॑ति । ऊ॒हेत् । अप॑रिगृहीत् इत्यप॑रि - गृ॒ही॒ते । ए॒व । अ॒स्य । वि॒षू॒चीन॑म् ।
रेतः॑ । परे॑ति । सि॒ञ्चति॑ । अ॒प॒शुः । ए॒व । भ॒वति॑ । 33

TS 5.2.6.4

यम् । का॒मये॑त् । प॒शु॒मानि॑ति॑ प॒शु - मान् । स्या॑त् । इति॑ । प॒रि॒मि॒त्येति॑ परि॒मि॒त्य । तस्य॑
। शर्क॑राः । सि॒क॒ताः । वी॑ति । ऊ॒हेत् । परि॑गृहीत् इति॑ परि - गृ॒ही॒ते । ए॒व । अ॒स्मै ।
स॒मी॒चीन॑म् । रेतः॑ । सि॒ञ्चति॑ । प॒शु॒मानि॑ति॑ प॒शु॒मान् । ए॒व । भ॒वति॑ । सौ॒म्या । वी॑ति ।
ऊ॒हति॑ । सोमः॑ । वै । रे॒तो॒धा इति॑ रेतः - धाः । रेतः॑ । ए॒व । तत् । दु॒धा॒ति । गा॒य॒त्रि॒या
। ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ । गा॒य॒त्रः । हि । ब्रा॒ह्म॒णः । त्रि॒ष्टु॒भा । रा॒ज॒न्य॑स्य । त्रै॒ष्टु॒भः । हि । रा॒ज॒न्यः
। शँ॒युमि॑ति॑ शं - युम् । बा॒रु॒ह॒स्प॒त्यम् । मे॒धः । न । उपे॑ति । अ॒न॒म॒त् । सः । अ॒ग्निम् ।
प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । 34

TS 5.2.6.5

सः । अ॒ग्नेः । कृ॒ष्णः । रू॒पम् । कृ॒त्वा । उ॒दि॒ति । आ॒य॒त् । सः । अ॒श्व॑म् । प्रेति॑ ।
अ॒वि॒शत् । सः । अ॒श्व॑स्य । अ॒वा॒न्त॒र॒श॒फ इत्य॑वान्तर - श॒फः । अ॒भ॒व॒त् । यत् । अ॒श्व॑म् ।
आ॒क्र॒म॒य॒ती॒त्यां - क्र॒म॒य॒ति । यः । ए॒व । मे॒धः । अ॒श्व॑म् । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । तम् । ए॒व ।
अवे॑ति । रु॒न्धे । प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा - प॒ति॒ना । अ॒ग्निः । चे॒त॒व्यः । इति॑ । आ॒हुः । प्रा॒जाप॑त्य
इति॑ प्रा॒जा - प॒त्यः । अ॒श्वः । यत् । अ॒श्व॑म् । आ॒क्र॒म॒य॒ती॒त्यां - क्र॒म॒य॒ति । प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा -
प॒ति॒ना । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । पु॒ष्कर॑प॒र्णमि॑ति॑ पु॒ष्कर - प॒र्णम् । उपे॑ति । दु॒धा॒ति । योनिः॑

। वै । अग्नेः । पुष्करपर्णमिति पुष्कर - पर्णम् । सयोनिमिति स-योनिम् ( ) । एव । अग्निम् । चिनुते । अपाम् । पृष्ठम् । असि । इति । उपेति । दधाति । अपाम् । वै । एतत् । पृष्ठम् । यत् । पुष्करपर्णमिति पुष्कर - पर्णम् । रूपेण । एव । एतत् । उपेति । दधाति ॥ 35

(इन्द्रः - पशुकामस्य - भवत्य - विश्व - सयोनिं - विश्वश्रुतिश्च) (A6)

TS 5.2.7.1

ब्रह्म । जज्ञानम् । इति । रुक्मम् । उपेति । दधाति । ब्रह्ममुखा इति ब्रह्म - मुखाः । वै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजा इति प्र - जाः । असृजत् । ब्रह्ममुखा इति ब्रह्म - मुखाः । एव । तत् । प्रजा इति प्र - जाः । यजमानः । सृजते । ब्रह्म । जज्ञानम् । इति । आह । तस्मात् । ब्राह्मणः । मुख्यः । मुख्यः । भवति । यः । एवम् । वेद । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । न । पृथिव्याम् । न । अन्तरिक्षे । न । दिवि । अग्निः । चेतव्यः । इति । यत् । पृथिव्याम् । चिन्वीत । पृथिवीम् । शुचा । अर्पयेत् । न । ओषधयः । न । वनस्पतयः । 36

TS 5.2.7.2

प्रेति । जायेरन् । यत् । अन्तरिक्षे । चिन्वीत । अन्तरिक्षम् । शुचा । अर्पयेत् । न । वयांसि । प्रेति । जायेरन् । यत् । दिवि । चिन्वीत । दिवम् । शुचा । अर्पयेत् । न । पर्जन्यः । वरुषेत् । रुक्मम् । उपेति । दधाति । अमृतम् । वै । हिरण्यम् । अमृते । एव । अग्निम् । चिनुते । प्रजात्या इति प्र - जात्यै । हिरण्यम् । पुरुषम् । उपेति । दधाति । यजमानलोकस्येति यजमान - लोकस्य । विधृत्या इति वि-धृत्यै । यत् । इष्टकायाः । आतृणमित्या-तृणम् । अनुपदुद्ध्यादित्यनु - उपदुद्ध्यात् । पशूनाम् । च । यजमानस्य । च । प्राणमिति प्र - अनम् । अपीति । दुद्ध्यात् । दुक्षिणतः । 37

TS 5.2.7.3

प्राञ्चम् । उपेति । दधाति । दधारं । यजमानलोकमिति यजमान - लोकम् । न । पशूनाम् । च । यजमानस्य । च । प्राणमिति प्र - अनम् । अपीति । दधाति । अथो इति । खलु । इष्टकायाः । आतृण्णमित्या - तृण्णम् । अनु । उपेति । दधाति । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । उथ्सृष्ट्या इत्युत् - सृष्ट्यै । द्रप्सः । चस्कन्द । इति । अभीति । मृशति । होत्रासु । एव । एनम् । प्रतीति । स्थापयति । सुचौ । उपेति । दधाति । आज्यस्य । पूर्णाम् । कर्ष्यमयीमिति कर्ष्य - मयीम् । दुद्धः । पूर्णाम् । औदुंबरीम् । इयम् । वै । कर्ष्यमयीमिति कर्ष्य - मयी । असौ । औदुंबरी । इमे इति । एव । उपेति । धत्ते । 38

TS 5.2.7.4

तूष्णीम् । उपेति । दधाति । न । हि । इमे इति । यजुषा । आसुम् । अरहति । दक्षिणाम् । कर्ष्यमयीमिति कर्ष्य - मयीम् । उत्तरामित्युत् - त्राम् । औदुंबरीम् । तस्मात् । अस्याः । असौ । उत्तरेत्युत् - त्रा । आज्यस्य । पूर्णाम् । कर्ष्यमयीमिति कर्ष्य - मयीम् । वज्रः । वै । आज्यम् । वज्रः । कर्ष्यः । वज्रेण । एव । यज्ञस्य । दक्षिणतः । रक्षांसि । अपेति । हन्ति । दुद्धः । पूर्णाम् । औदुंबरीम् । पशवः । वै । दधि । ऊर्क् । उदुंबरः । पशुषु । एव । ऊर्जम् । दधाति । पूर्णे इति । उपेति । दधाति । पूर्णे इति । एव । एनम् । 39

TS 5.2.7.5

अमुष्मिन् । लोके । उपेति । तिष्ठेते इति । विराजीति वि - राजि । अग्निः । चेतव्यः । इति । आहुः । सुक् । वै । विराडिति वि-राट् । यत् । सुचौ । उपदधातीत्युप - दधाति । विराजीति वि - राजि । एव । अग्निम् । चिनुते । यज्ञमुखे यज्ञमुख इति यज्ञमुखे-यज्ञमुखे । वै । क्रियमाणे । यज्ञम् । रक्षांसि । जिघांसन्ति । यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम् । रुक्मः । यत् । रुक्मम् । व्याघारयतीति वि - आघारयति । यज्ञमुखादिति यज्ञ - मुखात् । एव । रक्षांसि । अपेति । हन्ति । पञ्चभिरिति पञ्च - भिः । व्याघारयतीति वि - आघारयति । पाङ्क्तः । यज्ञः । यावान् । एव । यज्ञः । तस्मात् । रक्षांसि । अपेति । हन्ति । अक्षण्या

। व्याघोरयतीति वि - आघोरयति । तस्मात् । अक्षण्या ( ) । पशवः । अङ्गानि । प्रेतिं । हरन्ति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै ॥ 40

(वनस्पतयो- दक्षिणतो- धत्त- एनं- तस्मां दक्षण्या-पञ्च च) (A7)

TS 5.2.8.1

स्वयमातृणामिति स्वयं - आतृणाम् । उपेतिं । दुधाति । इयम् । वै । स्वयमातृणोति स्वयं-आतृणा । इमाम् । एव । उपेतिं । धत्ते । अश्वम् । उपेतिं । ग्रापयति । प्राणमिति प्र-अनम् । एव । अस्याम् । दुधाति । अथो इति । प्राजापत्य इति प्रजा - पत्यः । वै । अश्वः । प्रजापतिनेति प्रजा - पतिना । एव । अग्निम् । चिनुते । प्रथमा । इष्टका । उपधीयमानेत्युप-धीयमाना । पशूनाम् । च । यजमानस्य । च । प्राणमिति प्र - अनम् । अपीति । दुधाति । स्वयमातृणोति स्वयं - आतृणा । भवति । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । उथ्सृष्ट्या इत्युत् - सृष्ट्यै । अथो इति । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै । अग्नौ । अग्निः । चेतव्यः । इति । आहुः । एषः । वै । 41

TS 5.2.8.2

अग्निः । वैश्वानरः । यत् । ब्राह्मणः । तस्मै । प्रथमाम् । इष्टकाम् । यजुष्कृतमिति यजुः - कृतम् । प्रेतिं । यच्छेत् । ताम् । ब्राह्मणः । च । उपेतिं । दुद्ध्याताम् । अग्नौ । एव । तत् । अग्निम् । चिनुते । ईश्वरः । वै । एषः । आर्तिम् । आर्तो रित्या-अर्तोः । यः । अविद्वान् । इष्टकाम् । उपदुधातीत्युप - दधाति । त्रीन् । वरान् । दुद्यात् । त्रयः । वै । प्राणा इति प्र - अनाः । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । स्पृष्ट्यै । द्वौ । एव । देयौ । द्वौ । हि । प्राणाविति प्र - अनौ । एकः । एव । देयः । एकः । हि । प्राण इति प्र - अनः । पशुः । 42

TS 5.2.8.3

वै । एषः । यत् । अग्निः । न । खलु । वै । पशवः । आयवसे । रमन्ते । दूर्वेष्टकामिति
 दूर्वा - इष्टकाम् । उपेति । दधाति । पशूनाम् । धृत्यै । द्वाभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति -
 स्थित्यै । काण्डात्काण्डादिति काण्डात् - काण्डात् । प्ररोहन्तीति प्र-रोहन्ती । इति । आह ।
 काण्डेनकाण्डेनेति काण्डेन - काण्डेन । हि । एषा । प्रतितिष्ठतीति प्रति - तिष्ठति । एवा । नः
 । दूर्वे । प्रेति । तनु । सहस्रेण । शतेन । च । इति । आह । साहस्रः । प्रजापतिरिति प्रजा
 - पतिः । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः । आस्यै । देवलक्ष्ममिति देव-लक्ष्मम् । वै । त्र्यालिखितेति
 त्रि - आलिखिता । ताम् । उत्तरलक्ष्माणमित्युत्तर - लक्ष्माणम् । देवाः । उपेति । अदधत् ।
 अधरलक्ष्माणमित्यधर - लक्ष्माणम् । असुराः । यम् । 43

TS 5.2.8.4

कामयेत । वसीयान् । स्यात् । इति । उत्तरलक्ष्माणमित्युत्तर-लक्ष्माणम् । तस्य । उपेति
 । दुद्ध्यात् । वसीयान् । एव । भवति । यम् । कामयेत । पापीयान् । स्यात् । इति ।
 अधरलक्ष्माणमित्यधर- लक्ष्माणम् । तस्य । उपेति । दुद्ध्यात् । असुरयोनिमित्यसुर - योनिम्
 । एव । एनम् । अनु । परेति । भावयति । पापीयान् । भवति । त्र्यालिखितेति त्रि -
 आलिखिता । भवति । इमे । वै । लोकाः । त्र्यालिखितेति त्रि - आलिखिता । एभ्यः । एव
 । लोकेभ्यः । भ्रातृव्यम् । अन्तः । एति । अङ्गिरसः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम्
 । यतः । पुरोडाशः । कूर्मः । भूत्वा । अनु । प्रेति । असर्पत् । 44

TS 5.2.8.5

यत् । कूर्मम् । उपदधातीत्युप - दधाति । यथा । क्षेत्रविदिति क्षेत्र - वित् । अञ्जसा । नयति
 । एवम् । एव । एनम् । कूर्मः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अञ्जसा । नयति ।
 मेधः । वै । एषः । पशूनाम् । यत् । कूर्मः । यत् । कूर्मम् । उपदधातीत्युप - दधाति ।
 स्वम् । एव । मेधम् । पश्यन्तः । पशवः । उपेति । तिष्ठन्ते । श्मशानम् । वै । एतत्
 । क्रियते । यत् । मृतानाम् । पशूनाम् । शीरूषाणि । उपधीयन्त इत्युप - धीयन्ते । यत्

। जीवन्तम् । कूर्मम् । उप॒दधा॒तीत्यु॑प - दधा॑ति । तेन॑ । अश्म॑शानचि॒दित्य॑श्म॑शान - चि॒त् ।
वा॒स्त॒व्यः । वै । ए॒षः । यत् । 45

TS 5.2.8.6

कूर्मः । मधु॑ । वाताः॑ । ऋ॒ताय॑त इत्यृ॑त - य॒ते । इति॑ । दु॒द्धा । म॒धुमि॑श्रेणेति॑ मधु - मि॒श्रेण॑
। अ॒भीति॑ । अ॒न॒क्ति॑ । स्व॒दय॑ति । ए॒व । ए॒न॒म् । ग्रा॒म्यम् । वै । ए॒तत् । अ॒न्नम् । यत्
। दधि॑ । आ॒रु॒ण्यम् । मधु॑ । यत् । दु॒द्धा । म॒धुमि॑श्रेणेति॑ मधु - मि॒श्रेण॑ । अ॒भ्य॒न॒क्तीत्य॑भि -
अ॒न॒क्ति॑ । उ॒भय॑स्य । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व॒रु॒द्ध्यै । म॒ही । द्यौः । पृ॒थि॒वी । च॒ । नः॒ । इति॑ ।
आ॒ह॒ । आ॒भ्याम् । ए॒व । ए॒न॒म् । उ॒भय॑तः । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णा॒ति । प्रा॒ञ्चम् । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॑
। सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । स॒म॒ष्ट्या॒ इति॑ सं-अ॒ष्ट्यै । पु॒र॒स्ता॒त् । प्र॒त्य॒ञ्चम् ।
उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॑ । तस्मा॑त् । 46

TS 5.2.8.7

पु॒र॒स्ता॒त् । प्र॒त्य॒ञ्चः॑ । प॒श॒वः॑ । मे॒धम् । उ॒पेति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ते । यः । वै । अ॒प॒ना॒भि॒मित्य॑प -
ना॒भिम् । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । य॒ज॑मानस्य । ना॒भिम् । अ॒नु॑ । प्रेति॑ । वि॒श॒ति॑ । सः । ए॒न॒म्
। ई॒श्वरः॑ । हि॒ंसि॑तोः । उ॒लू॒ख॒लम् । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॑ । ए॒षा । वै । अ॒ग्नेः॑ । ना॒भिः॑ ।
स॒ना॒भि॒मिति॑ स - ना॒भिम् । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒त् । अ॒हि॒सा॑यै । औ॒दु॒ब॒रम् । भ॒व॒ति॑ ।
ऊ॒र्क॑ । वै । उ॒दु॒ब॒रः॑ । ऊ॒र्जम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॑ । म॒द्व्य॒तः । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॑ ।
म॒द्व्य॒तः । ए॒व । अ॒स्मै॑ । ऊ॒र्जम् । दु॒धा॒ति॑ । तस्मा॑त् ( ) । म॒द्व्य॒तः । ऊ॒र्जा॑ । भु॒ञ्ज॒ते ।
इ॒य॒त् । भ॒व॒ति॑ । प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा - प॒ति॒ना॒ । य॒ज्ञ॒मु॒खे॒नेति॑ य॒ज्ञ - मु॒खे॒न॑ । स॒मि॒त॒मिति॑ सं -
मि॒त॒म् । अ॒वेति॑ । ह॒न्ति॑ । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒कः॑ । वै॒ष्ण॒व्या । ऋ॒चा । उ॒पेति॑ । दु॒धा॒ति॑ ।
वि॒ष्णुः॑ । वै । य॒ज्ञः॑ । वै॒ष्ण॒वाः॑ । व॒न॒स्प॒त॑यः । य॒ज्ञे॑ । ए॒व । य॒ज्ञम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒प॒य॒ति॑
॥ 47

(एष वै - पशु - र्य - मंसर्प - देष यत् - तस्मात् - तस्मात् - सुप्तविंशतिश्च) (A8)

TS 5.2.9.1

एषाम् । वै । एतत् । लोकानाम् । ज्योतिः । संभृतमिति संभृतम् । यत् । उखा । यत् । उखाम् । उपदधातीत्युप-दधाति । एभ्यः । एव । लोकेभ्यः । ज्योतिः । अवेति । रुन्धे । मृद्वयतः । उपेति । दुधाति । मृद्वयतः । एव । अस्मै । ज्योतिः । दुधाति । तस्मात् । मृद्वयतः । ज्योतिः । उपेति । आस्महे । सिकंताभिः । पूरयति । एतत् । वै । अग्नेः । वैश्वानरस्य । रूपम् । रूपेण । एव । वैश्वानरम् । अवेति । रुन्धे । यम् । कामयेत । क्षोधुकः । स्यात् । इति । ऊनाम् । तस्य । उपेति । 48

TS 5.2.9.2

दृष्ट्यात् । क्षोधुकः । एव । भवति । यम् । कामयेत । अनुपदस्यदित्यनुप - दस्यत् । अन्नम् । अद्यात् । इति । पूर्णाम् । तस्य । उपेति । दृष्ट्यात् । अनुपदस्यदित्यनुप - दस्यत् । एव । अन्नम् । अत्ति । सहस्रम् । वै । प्रतीति । पुरुषः । पशूनाम् । यच्छति । सहस्रम् । अन्ये । पशवः । मृद्वे । पुरुषशीरुषमिति पुरुष - शीरुषम् । उपेति । दुधाति । सवीर्यत्वायेति सवीर्य-त्वाय । उखायाम् । अपीति । दुधाति । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । एव । एनत् । गमयति । व्यृद्धमिति वि - ऋद्धम् । वै । एतत् । प्राणैरिति प्र - अनैः । अमेद्वयम् । यत् । पुरुषशीरुषमिति पुरुष - शीरुषम् । अमृतम् । खलु । वै । प्राणा इति प्र - अनाः । 49

TS 5.2.9.3

अमृतम् । हिरण्यम् । प्राणेष्विति प्र - अनेषु । हिरण्यशुल्कानिति हिरण्य - शुल्कान् । प्रतीति । अस्यति । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । एव । एनत् । गमयित्वा । प्राणैरिति प्र-अनैः । समिति । अर्धयति । दृष्ट्वा । मधुमिश्रेणेति मधु-मिश्रेण । पूरयति । मध्व्यः । असानि । इति । श्रुतातृक्क्येनेति श्रुत - आतृक्क्येन । मेद्वयत्वायेति मेद्वय - त्वाय । ग्राम्यम् । वै । एतत्

। अन्नम् । यत् । दधि । आरण्यम् । मधु । यत् । दुद्धा । मधुमिश्रेणेति मधु - मिश्रेण ।
 पूरयति । उभयस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । पशुशीरुषाणीति पशु - शीरुषाणि । उपेति
 । दुधाति । पशवः । वै । पशुशीरुषाणीति पशु - शीरुषाणि । पशून् । एव । अवेति ।
 रुन्धे । यम् । कामयेत । अपशुः । स्यात् । इति । 50

TS 5.2.9.4

विषूचीनानि । तस्य । उपेति । दुद्ध्यात् । विषूचः । एव । अस्मात् । पशून् । दुधाति । अपशुः
 । एव । भवति । यम् । कामयेत । पशुमानिति पशु - मान् । स्यात् । इति । समीचीनानि
 । तस्य । उपेति । दुद्ध्यात् । समीचः । एव । अस्मै । पशून् । दुधाति । पशुमानिति पशु
 - मान् । एव । भवति । पुरस्तात् । प्रतीचीनम् । अश्वस्य । उपेति । दुधाति । पश्चात् ।
 प्राचीनम् । ऋषभस्य । अपशवः । वै । अन्ये । गो अश्वेभ्य इति गो - अश्वेभ्यः । पशवः । गो
 अश्वानिति गो - अश्वान् । एव । अस्मै । समीचः । दुधाति । एतावन्तः । वै । पशवः । 51

TS 5.2.9.5

द्विपाद इति द्वि - पादः । च । चतुष्पाद इति चतुः - पादः । च । तान् । वै । एतत्
 । अग्नौ । प्रेति । दुधाति । यत् । पशुशीरुषाणीति पशु - शीरुषाणि । उपदधातीत्युप -
 दधाति । अमुम् । आरण्यम् । अन्विति । ते । दिशामि । इति । आह । ग्राम्येभ्यः । एव
 । पशुभ्य इति पशु - भ्यः । आरण्यान् । पशून् । शुचम् । अनू । उदिति । सृजति ।
 तस्मात् । समावत् । पशूनाम् । प्रजायमानानामिति प्र - जायमानानाम् । आरण्याः । पशवः
 । कनीयाःसः । शुचा । हि । ऋताः । सर्पशीरुषमिति सर्प - शीरुषम् । उपेति । दुधाति
 । या । एव । सर्पे । त्विषिः । ताम् । एव । अवेति । रुन्धे । 52

TS 5.2.9.6

यत् । समीचीनम् । पशुशीरुषैरिति पशु - शीरुषैः । उपदुद्ध्यादित्युप - दुद्ध्यात् । ग्राम्यान् ।

प॒शून् । द॒शु॑काः । स्युः । यत् । वि॒षू॒ची॒नम् । आ॒र॒ण्यान् । यजुः । ए॒व । व॒दे॒त् । अ॒वे॒ति॑
 । ता॒म् । त्वि॒षि॑म् । रु॒न्धे । या । स॒र्पे । न । ग्रा॒म्यान् । प॒शून् । हि॒न॒स्ति॑ । न । आ॒र॒ण्यान्
 । अ॒थो इति॑ । ख॒लु । उ॒प॒धे॒य॒मि॒त्यु॒प - धे॒यम् । ए॒व । यत् । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प - द॒धा॒ति॑ । ते॒न ।
 ता॒म् । त्वि॒षि॑म् । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे । या । स॒र्पे । यत् । यजुः । व॒द॒न्ति॑ । ते॒न । शा॒न्तम् ॥ 53

(ऊ॒नान्त॑स्योप॑ - प्रा॒णाः - स्या॒दि॒ति॑ - वै प॒शवो॑ - रु॒न्धे - चतु॑श्चत्वारि॑शच्च) (A9)

TS 5.2.10.1

प॒शुः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । यो॒निः । ख॒लु । वै । ए॒षा । प॒शोः । वी॒ति॑ । क्रि॒य॒ते॑
 । यत् । प्रा॒ची॒नम् । ऐ॒ष्ट॒कात् । यजुः । क्रि॒य॒ते॑ । रे॒तः । अ॒प॒स्याः॑ । अ॒प॒स्याः॑ । उ॒पे॒ति॑
 । दु॒धा॒ति॑ । यो॒नौ । ए॒व । रे॒तः । दु॒धा॒ति॑ । प॒ञ्च । उ॒पे॒ति॑ । दु॒धा॒ति॑ । पा॒ङ्काः॑ । प॒शवः॑ ।
 प॒शून् । ए॒व । अ॒स्मै । प्रे॒ति॑ । ज॒न॒य॒ति॑ । प॒ञ्च । दु॒क्षि॒ण॒तः । व॒ज्रः । वै । अ॒प॒स्याः॑ ।
 व॒ज्रेण॑ । ए॒व । यु॒ज्य॑ । दु॒क्षि॒ण॒तः । र॒क्षा॑सि । अ॒पे॒ति॑ । ह॒न्ति॑ । प॒ञ्च । प॒श्चात् । 54

TS 5.2.10.2

प्रा॒चीः॑ । उ॒पे॒ति॑ । दु॒धा॒ति॑ । प॒श्चात् । वै । प्रा॒ची॒नम् । रे॒तः । धी॒य॒ते॑ । प॒श्चात् । ए॒व ।
 अ॒स्मै । प्रा॒ची॒नम् । रे॒तः । दु॒धा॒ति॑ । प॒ञ्च । पु॒र॒स्ता॑त् । प्र॒ती॒चीः॑ । उ॒पे॒ति॑ । दु॒धा॒ति॑ । प॒ञ्च
 । प॒श्चात् । प्रा॒चीः॑ । त॒स्मा॑त् । प्रा॒ची॒नम् । रे॒तः । धी॒य॒ते॑ । प्र॒ती॒चीः॑ । प्र॒जा इति॑ प्र॒जाः
 । जा॒य॒न्ते॑ । प॒ञ्च । उ॒त्त॒र॒त इत्यु॑त् - त॒र॒तः । छ॒न्द॒स्याः॑ । प॒शवः॑ । वै । छ॒न्द॒स्याः॑ ।
 प॒शून् । ए॒व । प्र॒जा॑ता॒निति॑ प्र - जा॒ता॒न् । स्व॒म् । आ॒य॒त॑न॒मित्या॑ - य॒त॑नम् । अ॒भि । प॒री॒ति॑
 । ऊ॒ह॒ते॑ । इ॒यम् । वै । अ॒ग्नेः । अ॒ति॒दा॒हा॒दित्य॑ति - दा॒हात् । अ॒बि॒भे॒त् । सा । ए॒ताः । 55

TS 5.2.10.3

अ॒प॒स्याः॑ । अ॒प॒श्य॑त् । ताः । उ॒पे॒ति॑ । अ॒ध॒त्त॑ । त॒तः । वै । इ॒माम् । न । अ॒ती॒ति॑

। अ॒द॒ह॒त् । य॒त् । अ॒प॒स्याः । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प - द॒धा॒ति । अ॒स्याः । अ॒न॒ति॒दा॒हा॒येत्य॑न॒ति -
दा॒हा॒य । उ॒वाच॑ । ह॒ । इ॒यम् । अ॒द॒त् । इ॒त् । सः । ब्र॒ह्म॑णा । अ॒न्नम् । य॒स्य॑ । ए॒ताः ।
उ॒प॒धी॒यान्ता॑ इत्यु॑प - धी॒यान्तै॑ । यः । उ॒ । च॒ । ए॒नाः । ए॒वम् । वे॒द॒त् । इति॑ । प्रा॒णभृ॑त्
इति॑ प्रा॒णभृ॑तः । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । रे॒त॑सि । ए॒व । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र - अ॒नान् । द॒धा॒ति । तस्मा॑त्
। व॒द॒न्न॑ । प्रा॒णनि॑ति॒ प्र - अ॒नन् । प॒श्य॒न्न॑ । शृ॒ण्व॒न्न॑ । प॒शुः । जा॒य॒ते । अ॒यम् । पु॒रः । 56

TS 5.2.10.4

भु॒वः । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र - अ॒नम् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ ।
दा॒धा॒र॒ । अ॒यम् । द॒क्षि॑णा । वि॒श्वक॑र्मेति॒ विश्व॑ - क॒र्मा॒ । इति॑ । द॒क्षि॑ण॒तः । म॒नः । ए॒व ।
ए॒ताभिः॑ । दा॒धा॒र॒ । अ॒यम् । प॒श्चात् । वि॒श्वव्य॑चा इति॑ विश्व॑ - व्य॒चाः । इति॑ । प॒श्चात् ।
चक्षुः॑ । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धा॒र॒ । इ॒दम् । उ॒त्तरा॑दित्यु॒त् - त॒रात् । सु॒वः । इति॑ । उ॒त्तर॑त्
इत्यु॒त् - त॒र॒तः । श्रो॒त्रम् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धा॒र॒ । इ॒यम् । उ॒परि॑ । म॒तिः । इति॑ ।
उ॒परि॑ष्ठात् । वाच॑म् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धा॒र॒ । द॒श॑द॒शेति॑ द॒श॑-द॒श॒ । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
स॒वीर्य॑त्वायेति॒ स॒वीर्य॑-त्वाय॑ । अ॒क्ष॒ण॒या । 57

TS 5.2.10.5

उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । तस्मा॑त् । अ॒क्ष॒ण॒या । प॒शवः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । प्रेति॑ । ह॒र॒न्ति॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑
प्र॒ति - स्थि॑त्यै । याः । प्रा॒चीः । ताभिः॑ । व॒सि॑ष्ठः । आ॒द्घ्नो॑त् । याः । द॒क्षि॑णा । ताभिः॑
। भ॒र॒द्वा॒जः । याः । प्र॒ती॒चीः । ताभिः॑ । वि॒श्वामि॑त्र इति॑ विश्व॑ - मि॒त्रः । याः । उ॒दी॒चीः ।
ताभिः॑ । ज॒मद॑ग्निः । याः । ऊ॒र्ध्वाः । ताभिः॑ । वि॒श्वक॑र्मेति॒ विश्व॑ - क॒र्मा॒ । यः । ए॒वम्
। ए॒तासा॑म् । ऋ॒द्धि॑म् । वे॒द॒ । ऋ॒द्धो॑ति॒ । ए॒व । यः । आ॒सा॒म् । ए॒वम् । ब॒न्धु॑ता॒म् । वे॒द॒
। ब॒न्धु॑मा॒निति॑ ब॒न्धु - मा॒न् । भ॒व॒ति॑ । यः । आ॒सा॒म् । ए॒वम् । कृ॒षि॑म् । वे॒द॒ । क॒ल्प॑ते । 58

TS 5.2.10.6

अ॒स्मै । यः । आ॒साम् । ए॒वम् । आ॒यत॑न॒मित्या॑ - यत॑नम् । वेद॑ । आ॒यत॑नवा॒नित्या॑यत॑न
- वा॒न् । भ॒वति॑ । यः । आ॒साम् । ए॒वम् । प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति - स्था॒म् । वेद॑ । प्र॒तीति॑ ।
ए॒व । तिष्ठ॑ति । प्रा॒णभृ॑त॒ इति॑ प्राण - भृ॑तः । उ॒प॒धाये॑त्यु॒प - धा॑य । स॒ंयत्॑ इति॑ सं - यतः॑
। उ॒पेति॑ । दु॒धाति॑ । प्रा॒णानि॑ति॑ प्र - अ॒नान् । ए॒व । अ॒स्मिन् । धि॒त्वा । स॒ंयद्भि॑रिति॑ स॒ंयत्
- भिः । स॒मिति॑ । य॒च्छति॑ । तत् । स॒ंयता॑मिति॑ सं - यता॑म् । स॒ंयत्त्व॑मिति॑ स॒ंयत् - त्वम्
। अ॒थो इति॑ । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒ने । ए॒व । अ॒पान॑मित्यु॒प - अ॒नम् । दु॒धाति॑ । तस्मा॑त् ।
प्रा॒णापा॑नाविति॑ प्राण - अ॒पानौ । स॒मिति॑ । च॒रतः॑ । वि॒षूचीः । उ॒पेति॑ । दु॒धाति॑ । तस्मा॑त्
। वि॒ष्वञ्चौ । प्रा॒णापा॑नाविति॑ प्राण-अ॒पानौ । यत् । वै । अ॒ग्नेः । अ॒संय॑त॒मित्यसं॑ - य॒तम् । 59

TS 5.2.10.7

अ॒सु॒वर्ग्य॑मित्यसु॒वः - ग्य॑म् । अ॒स्य । तत् । सु॒वर्ग्य॑ इति॑ सु॒वः - ग्यः । अ॒ग्निः । यत् । स॒ंयत्
इति॑ सं - यतः॑ । उ॒प॒दधा॑तीत्यु॒प - दधा॑ति । स॒मिति॑ । ए॒व । ए॒नम् । य॒च्छति॑ । सु॒वर्ग्य॑मिति॑
सु॒वः - ग्य॑म् । ए॒व । अ॒कः । त्र्य॒वि॒रिति॑ त्रि - अ॒विः । व॒यः । कृ॒तम् । अ॒या॒नाम् । इति॑
। आ॒हु । व॒योभि॑रिति॑ व॒यः - भिः । ए॒व । अ॒यान् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒यैः । व॒यांसि॑
। स॒र्वतः॑ । वा॒युम॑ती॒रिति॑ वा॒यु - म॑तीः । भ॒वन्ति॑ । तस्मा॑त् । अ॒यम् । स॒र्वतः॑ । प॒वते॑ ॥ 60

(प॒श्वा - दे॒ताः - पु॒रो - ऽक्ष॑ण॒या - क॒ल्प॑ते - ऽसं॑य॒तं - पञ्च॑त्रिं॒शच्च) (A10)

TS 5.2.11.1

गा॒य॒त्री । त्रि॒ष्टुप् । जग॑ती । अ॒नु॒ष्टु॒गित्य॑नु॒स्तुक् । प॒ङ्क्त्या॑ । सु॒ह ॥ बृ॒हती॑ । उ॒ष्णिहा॑ ।
क॒कुत् । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ द्वि॒पदे॑ति॑ द्वि - पदा॑ । या । चतु॑ष्पदेति॑ चतुः - पदा॑
। त्रि॒पदे॑ति॑ त्रि - पदा॑ । या । च । षट्पदेति॑ षट् - पदा॑ ॥ स॒छन्दा॑ इति॑ स - छन्दाः । या
। च । वि॒च्छन्दा॑ इति॑ वि - छन्दाः । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ म॒हाना॑म्नी॒रिति॑ म॒हा -
ना॒म्नीः । रे॒वत॑यः । वि॒श्वाः । आ॒शाः । प्र॒सू॒व॒री॒रिति॑ प्र - सू॒व॒रीः ॥ मे॒घ्याः । वि॒द्युत॑ इति॑

वि - द्युतः । वाचः । सूचीभिः । शिम्यन्तु । त्वा ॥ रजताः । हरिणीः । सीसाः । युजः । युज्यन्ते । कर्मभिरिति कर्म - भिः ॥ अश्वस्य । वाजिनः । त्वचि । सूचीभिः । शिम्यन्तु । त्वा ॥ नारीः । 61

TS 5.2.11.2

ते । पत्नयः । लोमं । वीतिं । चिन्वन्तु । मनीषयां ॥ देवानाम् । पत्नीः । दिशः । सूचीभिः । शिम्यन्तु । त्वा ॥ कुवित् । अङ्ग । यवमन्तु इति यव - मन्तुः । यवम् । चित् । यथा । दान्ति । अनुपूर्वमित्यनु - पूर्वम् । वियूयेति वि - यूयं ॥ इहेहेतीह - इह । एषाम् । कृणुत । भोजनानि । ये । बरुहिषः । नमोवृक्तिमिति नमः - वृक्तिम् । न । जग्मुः ॥ 62

(नारी - स्त्रिशच्च) (A11)

TS 5.2.12.1

कः । त्वा । छ्यति । कः । त्वा । वीतिं । शास्ति । कः । ते । गात्राणि । शिम्यति ॥ कः । उ । ते । शमिता । कविः ॥ ऋतवः । ते । ऋतुधेत्युतु - धा । परुः । शमितारः । वीतिं । शासतु ॥ सँवथ्सुरस्येति सं - वथ्सुरस्यं । धायसा । शिमीभिः । शिम्यन्तु । त्वा ॥ दैव्याः । अद्ध्यवः । त्वा । छ्यन्तु । वीतिं । च । शासतु ॥ गात्राणि । पूर्वश इति पर्व - शः । ते । शिमाः । कृण्वन्तु । शिम्यन्तः ॥ अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । परूषि । ते । मासाः । छ्यन्तु । शिम्यन्तः ॥ अहोरात्राणीत्यहः - रात्राणि । मरुतः । विलिष्टमिति वि - लिष्टम् । 63

TS 5.2.12.2

सूदयन्तु । ते ॥ पृथिवी । ते । अन्तरिक्षेण । वायुः । छिद्रम् । भिषज्यतु ॥ द्यौः । ते । नक्षत्रैः । सह । रूपम् । कृणोतु । साधुया ॥ शम् । ते । परेभ्यः । गात्रेभ्यः । शम् । अस्तु । अवरेभ्यः ॥ शम् । अस्थभ्य इत्यस्थ - भ्यः । मज्जभ्य इति मज्ज - भ्यः । शम् ।

उ॒ । ते॒ । त॒नु॒वै॑ । भु॒वत् ॥ 64

(विलिष्टं - त्रिंशच्च) (A12)

praSna korvai with starting padams of 1 to 12 anuvAkams :-

(विष्णु॑मुखा - अन्न॑प॒ते - याव॑ती - वि॒ वै - पु॑रुषमा॒त्रेणा - ऽग्रे॑ तव॒ श्रवो॑ वयो - ब्रह्म॑ जज्ञान॒ - स्व॑यमातृ॒ण्णा - मे॒षां वै - प॒शु - गा॑य॒त्री - क॑स्त्वा - द्वा॒दश॑)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

(विष्णु॑मुखा - अप॑चितिमा॒न् - वि॒ वा ए॒ता - व॒ग्रे तव॑ - स्व॑यमातृ॒ण्णां - वि॒षू॒चीना॑नि - गा॑य॒त्री - चतु॑ष्पष्टिः)

first and last padam of second praSnam of 5th kANDam

(विष्णु॑मुखा - स्त॒नु॒वै॑ भु॒वत्)

॥ हरिः॑ ॐ ॥ ॥ कृष्ण॑ यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥
